

Način trijaže za pse i mačke

Stepen hitnosti	Primeri problema	Predložene mere
Urgentno Značajan rizik po život ili po dobrobit životinje ukoliko je ne pregledamo	<ul style="list-style-type: none"> • Iznenadan epileptični napad koji traje duže od 2 minuta ili je bilo više od jednog epi-napada tokom 6 sati kod životinja koje nisu od ranije na terapiji za epilepsiju • Iznenadno kolabiranje životinje koja nije u mogućnosti da ustane (uključujući parezu i paralizu) • Ne reaguje na spoljašnje stimulse ili ubrzano gubi reakciju na spoljašnje stimulse • Značajne poteškoće u disanju / respiratorni distress • Obilno krvarenje životinje (prema vlasnikovom prosuđivanju) • Teška povreda (npr. očigledna fraktura, velika rana, proptoza očne jabučice, opekotine) • Povraćanje ili dijareja više od 3 puta, praćeno letargijom u poslednjih sat vremena, što nije uobičajeno ponašanje za tog ljubimca • Stalno podrigivanje i regurgitacija (trijaža na "zarazni kašalj") • Ingestija poznatog toksina (izuzev čokolade; videti ispod) • Ingestija materijala koji će verovatno prouzrokovati gastrointestinalnu opstrukciju • Životinja uporno pokušava da urinira, ali ne uspeva • Distokija • Teška anafilaktička reakcija 	<p>Veterinar ili veterinarski tehničar treba da izvrši brzu trijažu preko telefona što je pre moguće da proveriti da li ljubimac stvarno ima probleme ovakve ozbiljnosti. Proveriti da li se oporavio od momenta poziva.</p> <p>Proveriti da li vlasnik može dovesti životinju, potom COVID- 19 status tog domaćinstva i savetovati prikladan i siguran transport.</p> <p>Klijent treba da pozove ambulantu sa parkinga, veterinar preuzima ljubimca na parking u uvodi u ambulantu radi trijaže, potom uzima kompletnu istoriju bolesti od vlasnika preko telefona. Za pse : vlasnik treba da ukloni svoj povodnik, a veterinar zameni sa čistim povodnikom iz klinike.</p> <p>Treba razmotriti da li je opravdano lečenje životinje ukoliko će zahtevati produženu hospitalizaciju, okupirati vreme osoblja i/ili potrošni material (lična zaštitna oprema) , ili je prognoza loša.</p>
Potencijalno urgentno Može da dovede do kompromitovanja dobrobiti ili životinja može postati životno ugrožena u trenutnom periodu vanrednog stanja.	<ul style="list-style-type: none"> • Umereno ili intermitirajuće otežano disanje / respiratorni distress • Krvarenja koja ne ugrožavaju život pacijenta • Akutna, progresivna abdominalna distenzija • Znaci bola • Male povrede ili trauma, npr. male rane, ujedi, povrede oka, hramanje bez vidljivog preloma • Pojava otoka koji nije otok abdomena ili tumorozne izrasline • Povremene, nekompletne ili epizode kolabiranja ili nemogućnost životinje da stoji • Ingestija čokolade • Povraćanje, dijareja, anoreksija koja se pojavila u skorašnje vreme • Akutna pojava polidipsije – poliurije • Produkcija veoma male količine urina ili fecesa • Pruritus koji dovodi do značajnog oštećenja kože • Angioedem, ozbiljne ulceracije kože • Akutna žutica, bez prethodno ustanovljene dijagnoze • Gnojni vaginalni iscedak • Gubitak kondicije kod životinje koja je bila u dobroj kondiciji • Vlasnik je ostao bez lekova koji su neophodni za dobrobit životinje (npr. insulin, antiepileptični lekovi, kortikosteroidi) • Vlasnik je pozvao da zatraži eutanaziju svog ljubimca 	<p>Veterinar treba da pozove telefonom ili video pozivom vlasnika, ako nisu u pitanju gore navedeni urgentni slučajevi.</p> <p>Uzeti kompletnu istoriju bolesti i utvrditi da li se radi o hitnom slučaju ili može da se vlasniku da savet preko telefona, preporučiti lek. Ponovnim pozivom proveriti kako je pacijent.</p> <p>Razmotriti da li je opravdano lečenje životinje ukoliko će zahtevati produženu hospitalizaciju, okupirati vreme osoblja i/ili potrošni material i zaštitnu opremu, ili ako je prognoza loša.</p>
Slučajevi koji trenutno nisu hitni Zahtevaju konsultaciju telefonom	<ul style="list-style-type: none"> • Provera stanja/napretka pacijenta • Promena plana terapije usled trenutne situacije (npr. otkazivanje ili odlaganje planiranih procedura) • Produžavanje/propisivanje recepata • Nov, ali mali problem, koji može da utiče na dobrobit životinja (npr. konjuktivitis, nazalni iscedak, novonastala umerena šepavost, apsces kod mačaka koji je rupturirao, novonastala tumorozna tvorevina na koži) 	<p>Ovakva stanje se najčešće rešavaju telefonskim putem ili video pozivom. Podrazumeva izdavanje lekova, dogovaranje sledećeg poziva da bismo pratili stanje životinje. Primati samo slučajeve gde je ugrožena dobrobit životinja.</p>
Odloženi slučajevi	<ul style="list-style-type: none"> • Ranije zakazane konsultacije kod veterinara koje ne bi trebalo da imaju uticaj na dobrobit životinja, npr. rutinsko pražnjenje paraanalnih žlezda bez propratnih kliničkih znakova, godišnja revakcinacija kod odraslih pasa, rutinsko sečenje noktiju 	<p>Pozvati klijenta i reći da se zbog trenutne situacije ne primaju ovakvi pacijenti. Uzeti podatke o pacijentu i reći da će biti pozvani kada se bude smirila trenutna situacija. Posavetovati vlasnika da pozove ako se nešto u međuvremenu iskomplikuje.</p>

Ovo je prevod (u organizaciji FECAVA-e) zvaničnog BSAVA dokumenta.

Molimo da znate da nacionalna regulativa i preporuke mogu da variraju u pojedinim državama.

CREDITS:

Zoe Belshaw MA Vet MB PhD Cert SAM Dip ECVIM-CA MRCVS (RCVS & European Specialist in Internal Medicine) Jenny Stavisky BVM&S, PhD, PGCHE, FHEA, MRCVS (Shelter Medicine lecturer) // Adam Mugford BVetMed MVetMed DACVECC MRCVS (RCVS & American Specialist in Emergency and Critical Care) Dr Sue Paterson MA VetMB DVD DipECVD FRCVS (RCVS & European Specialist in Veterinary Dermatology) // Rachel Dean BVMS CertSAM DSAM(Feline) PhD MSc MRCVS// Dominic Barfield BSc BVSc MVetMed DACVECC DECVECC FHEA MRCVS (RCVS, American and European Veterinary Specialist in Emergency and Critical Care).

